

เป็นอิสระ กลาง ธรรม

รายงานผู้ตรวจการแผ่นดิน
ประจำปี ๒๕๖๓

แก้ไขปัญหาคความเดือดร้อนและเยียวยาผู้ประกอบการรถตู้โดยสารสาธารณะและผู้ให้บริการรถตู้โดยสารสาธารณะ จึงยังไม่พอรับฟังได้ว่า กรมการขนส่งทางบกและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมไม่ปฏิบัติให้ถูกต้องครบถ้วนตามหมวด ๕ หน้าที่ของรัฐ ของรัฐธรรมนูญ ที่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนหรือไม่เป็นธรรมแก่ผู้ร้องเรียน ดังนั้น ปัญหาตามคำร้องเรียนในเรื่องนี้ จึงเป็นเรื่องที่มีได้เป็นไปตามมาตรา ๓๕ และมาตรา ๒๒ (๓) ตามประกาศผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งกำหนดเรื่องให้ผู้ตรวจการแผ่นดินไม่รับไว้พิจารณาตามมาตรา ๓๗ (๘) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๐ อาศัยเหตุดังกล่าวข้างต้น จึงวินิจฉัยยุติเรื่องร้องเรียนในเรื่องนี้ตามมาตรา ๓๗ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๐

อนึ่ง เนื่องจากการควบคุมคุณภาพและมาตรฐานความปลอดภัยการให้บริการรถตู้โดยสารสาธารณะมีความสำคัญต่อการเดินทางในชีวิตประจำวันของประชาชน ประกอบกับเพื่อมิให้เกิดปัญหาการร้องเรียนในลักษณะดังกล่าวอีก ผู้ตรวจการแผ่นดินจึงมีข้อเสนอแนะให้กรมการขนส่งทางบกกำกับให้เจ้าหน้าที่กรมการขนส่งทางบกและเจ้าหน้าที่สำนักงานขนส่งจังหวัดทุกจังหวัดได้ติดตามและตรวจสอบสภาพความพร้อมใช้งานของรถตู้โดยสารสาธารณะอย่างเข้มงวดในทุกเส้นทาง รวมถึงการหาแนวทางยกระดับมาตรฐานความปลอดภัยของรถตู้โดยสารสาธารณะอย่างเร่งด่วน เพื่อรองรับการเปลี่ยนรถตู้โดยสารสาธารณะทั้งหมดให้เป็นรถโดยสารขนาดเล็กที่ได้มาตรฐาน (มินิบัส) หรือรถโดยสารแบบอื่น ๆ ที่มีมาตรฐานเท่ากันหรือสูงกว่า มาให้บริการแก่ประชาชนทดแทนต่อไปในอนาคต

เรื่องที่ ๒

กรณีที่กระทรวงสาธารณสุขไม่ปฏิบัติหน้าที่ให้ถูกต้องครบถ้วนตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ หมวด ๕ หน้าที่ของรัฐ มาตรา ๕๕ วรรคสาม

ผู้ตรวจการแผ่นดินได้รับเรื่องร้องเรียนขอให้ตรวจสอบกรณีกระทรวงสาธารณสุขไม่ปฏิบัติหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ หมวด ๕ หน้าที่ของรัฐ มาตรา ๕๕ ในการกำกับดูแลบุคลากรของกระทรวงสาธารณสุขที่ปฏิบัติงาน

ในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) ที่ไม่ได้สำเร็จอุดมศึกษาตามระเบียบกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยบุคคล ซึ่งกระทรวง ทบวง กรม กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล สุขาภิบาล องค์การบริหารส่วนท้องถิ่นอื่นหรือสภากาชาดไทย มอบหมายให้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมในความควบคุมของเจ้าหน้าที่ซึ่งเป็นผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม พ.ศ. ๒๕๓๙ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๐ ให้มีมาตรฐานตามพระราชบัญญัติวิชาชีพเวชกรรม พ.ศ. ๒๕๒๕ เพื่อให้การบริการด้านสาธารณสุขมีคุณภาพและมีมาตรฐาน

ผู้ตรวจการแผ่นดินปรึกษาหารือและเห็นชอบร่วมกัน โดยพิจารณาข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องแล้วเห็นว่า รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ หมวด ๕ หน้าที่ของรัฐ มาตรา ๕๕ วรรคสาม บัญญัติให้เป็นหน้าที่ของรัฐที่ต้องพัฒนาการให้บริการด้านสาธารณสุขให้มีคุณภาพและมีมาตรฐานสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลเป็นหน่วยงานที่ให้บริการด้านสาธารณสุขที่มีผู้ปฏิบัติงานประกอบด้วยบุคลากรหลายสาขาวิชาชีพ การควบคุมมาตรฐานผู้ประกอบวิชาชีพแต่ละสาขานั้น กระทรวงสาธารณสุขกำหนดให้มีการควบคุมมาตรฐานโดยองค์กรสภาวิชาชีพของแต่ละสาขา เช่น สภากายภาพบำบัด ทันตแพทยสภา สภาเทคนิคการแพทย์ สภาการพยาบาล แพทยสภา สภาการแพทย์แผนไทย สภาเภสัชกรรม และสภาวิชาชีพการสาธารณสุขชุมชน สำหรับการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรซึ่งจะประกอบวิชาชีพเวชกรรมในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ต้องเป็นไปตามมาตรฐานที่สภาวิชาชีพแต่ละสาขากำหนดไว้แล้ว และยังต้องเป็นบุคคลซึ่งได้รับมอบหมายตามระเบียบกระทรวงสาธารณสุข ว่าด้วยบุคคล ซึ่งกระทรวง ทบวง กรม กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล สุขาภิบาล องค์การบริหารส่วนท้องถิ่นอื่นหรือสภากาชาดไทย มอบหมายให้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมในความควบคุมของเจ้าหน้าที่ซึ่งเป็นผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม พ.ศ. ๒๕๓๙ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๐ และบุคคลใดเป็นผู้ได้รับมอบหมายให้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมตามระเบียบดังกล่าว หากผ่านการอบรมตามสาขาวิชาชีพเวชกรรมเฉพาะทางด้านใดแล้ว ให้เป็นบุคคลซึ่งเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติและสามารถประกอบวิชาชีพเวชกรรมได้เช่นเดียวกับบุคคลซึ่งเป็นผู้ได้รับวุฒิประกาศนียบัตรตามระเบียบฉบับนี้ด้วยเช่นกัน

และเพื่อให้สอดคล้องกับแผนการให้บริการด้านสาธารณสุขระดับปฐมภูมิให้เกิดความทั่วถึงและเท่าเทียม กระทรวงสาธารณสุข ได้เพิ่มจำนวนโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลและสถานีอนามัยเฉลิมพระเกียรติกระจายไปยังแต่ละตำบลทั่วประเทศ จำนวน ๙,๗๗๕ แห่ง พร้อมกับมีแผนขยายให้มากขึ้น และได้มีการจัดตั้งสภาการสาธารณสุขชุมชนเพื่อให้มีหน้าที่ส่งเสริมการประกอบวิชาชีพการสาธารณสุขชุมชนและการควบคุมมิให้มีการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบจากบุคคลซึ่งไม่มีความรู้ อันจะก่อให้เกิดภัยและความเสียหายต่อสุขภาพของบุคคลและชุมชน ซึ่งกำหนดวิธีการควบคุมการประกอบวิชาชีพในพระราชบัญญัติวิชาชีพการสาธารณสุขชุมชน พ.ศ. ๒๕๕๖ ดังกล่าว และสภาการสาธารณสุขชุมชนได้มีบันทึกความร่วมมือกับกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เพื่อรับรองปริญญาประกาศนียบัตรเทียบเท่าปริญญา อนุปริญญา ประกาศนียบัตร หรือวุฒิบัตรในวิชาชีพการสาธารณสุขให้กับสถาบันการศึกษาต่าง ๆ เพื่อให้ผู้ที่จบการศึกษาจากสถาบันการศึกษาที่สภาการสาธารณสุขชุมชนประกาศรับรองแล้ว เป็นบุคคลซึ่งมีคุณสมบัติที่สามารถสมัครเป็นสมาชิกของสภาการสาธารณสุขชุมชน และเมื่อผ่านการทดสอบตามหลักสูตรมาตรฐานที่กำหนดแล้วก็จะได้รับใบอนุญาตให้เป็นผู้ประกอบวิชาชีพการสาธารณสุขชุมชนและสามารถประกอบวิชาชีพตามแต่ละสาขาวิชาชีพได้ โดยมีสถาบันการศึกษาที่ผ่านการพิจารณาของสภาการสาธารณสุขชุมชนและได้ประกาศรับรองแล้วตั้งอยู่ในภูมิภาคต่าง ๆ ทั่วประเทศ และกระทรวงสาธารณสุขกำหนดการควบคุมทางสายการบังคับบัญชาโดยนายแพทย์สาธารณสุขจังหวัด การนิเทศงาน การให้คำปรึกษา การตรวจราชการของสาธารณสุขจังหวัด การพัฒนาฝึกอบรมบุคลากร การให้โรงพยาบาลประจำจังหวัดและโรงพยาบาลชุมชนในพื้นที่ สนับสนุนองค์ความรู้ให้คำปรึกษา และรับส่งต่อผู้ป่วยที่เกินขีดความสามารถ การให้บริการร่วมกันของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลของบุคลากรบางสาขาในสาขาวิชาชีพที่ขาดแคลน การสร้างเครือข่ายภาคประชาชนและท้องถิ่น และการฝึกอบรมอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ส่วนปัญหาการขาดแคลนบุคลากรนั้น กระทรวงสาธารณสุขกำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหา โดยระยะสั้นทำการอบรมพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลให้ได้รับการอบรมเป็นพยาบาลเวชปฏิบัติทั่วไป ซึ่งจะทำให้สามารถประกอบวิชาชีพเวชกรรมได้ตามที่กำหนดในระเบียบหรือที่กฎหมายกำหนด

และระยะยาวเร่งรัดการผลิต อบรม และพัฒนาแพทย์เวชศาสตร์ครอบครัวให้เพียงพอภายใน ๑๐ ปี และคณะรัฐมนตรีได้มีมติอนุมัติให้กระทรวงสาธารณสุขจัดสรรอัตราข้าราชการตั้งใหม่เพื่อบรรจุบุคลากรในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ จำนวน ๒๔ สายงาน รวมทั้งสิ้น ๓๘,๑๐๕ อัตรา และให้จัดสรรอัตราข้าราชการตั้งใหม่เพื่อบรรจุนักศึกษาผู้สำเร็จการศึกษาใน พ.ศ. ๒๕๖๓ จำนวน ๕ สายงาน รวม ๗,๕๗๙ อัตรา เพื่อเพิ่มอัตราบุคลากรให้กับกระทรวงสาธารณสุขด้วยแล้ว ดังนั้น จึงถือได้ว่ากระทรวงสาธารณสุขได้ดำเนินการให้ประชาชนได้รับการบริการสาธารณสุขที่มีประสิทธิภาพอย่างทั่วถึงแล้ว จึงมิได้เป็นกรณีที่กระทรวงสาธารณสุขไม่ปฏิบัติหน้าที่ให้ถูกต้องครบถ้วนตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ หมวด ๕ หน้าที่ของรัฐ มาตรา ๕๕ วรรคสาม

อย่างไรก็ดี ถึงแม้ตามประเด็นเรื่องร้องเรียนดังกล่าว ผู้ตรวจการแผ่นดินได้พิจารณาหรือและเห็นชอบร่วมกันโดยพิจารณาข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องแล้วเห็นว่า กระทรวงสาธารณสุขปฏิบัติหน้าที่ถูกต้องครบถ้วนตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ หมวด ๕ หน้าที่ของรัฐ มาตรา ๕๕ วรรคสามแล้ว แต่เพื่อเป็นการเพิ่มศักยภาพและยกระดับบุคลากรของกระทรวงสาธารณสุขให้มีความสามารถในการให้บริการด้านสาธารณสุขได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดความเชื่อมั่นต่อประชาชนผู้ใช้บริการเพิ่มมากขึ้น จึงเสนอแนะให้กระทรวงสาธารณสุขพัฒนาและจัดทำหลักสูตรการฝึกอบรมสำหรับบุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในแต่ละสาขาวิชาชีพ หรือสนับสนุนให้บุคลากรดังกล่าวได้รับการเพิ่มพูนความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลเพื่อให้เป็นผู้มีคุณสมบัติครบถ้วนในการปฏิบัติงานและกำชับให้ผู้มีหน้าที่ควบคุม กำกับดูแลการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรในสังกัดที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลให้มีคุณภาพและมาตรฐานและเป็นไปตามระเบียบและกฎหมายต่อไป